

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Crvce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

§. 1. Verus propositionis sensus declaratur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

B.
Joannis
à Cruce

Opera
mystica
LVI
124

adnotarunt Patres super illud Matthæi 4. *Sanans omnem languorem, & omnem infirmitatem, & super illa verba Ioan. 7. n. 23. Totum hominem sanum fecit in Sabbato, ut videtur est apud D. Tho. in eisdem locis, & in D. August. tra. 30. in Ioannem, idem que adnotavit idem D. August. tra. 17. in Ioannem agens de curatione paralytici, que refertur Ioan. 5. Beda super illa verba Marci. 2. n. 5. *Cum autem vidisset Iesus fidem illius paralytici, &c.* Et c. 21. in Luc. Chrysost. quem refert D. Tho. Marci 2. in principio, & alio etiam in loco, quem refert idem D. Thomas Marci super illa verba: *Uade in pace, & esto sana à plaga tua.* Necnon & homil. 28. in Matthæum, Theodoretus Marci 2. super illa verba: *Et cognovit cogitationes eorum, &c.* Cyrillus quem refert D. Tho. Luc. 18. in fin. & in eisdem locis, & plures alij Doctores. Ex quibus omnibus veritas eorum que in hac propositione Mystici nostri Doctoris dicuntur satis probata, communi- que SS. Patrum, & Doctorum Catholicorum consensu corroborata manet.*

CAPVT XVI.

ELUCIDATVR DECIMASEXTA PROPO-
SITIO, eiusque legitimus sensus declaratur, San-
ctorumque Patrum testimonijs cor-
roboratur.

1. **S**UPEREST decimasexta propositio, quam habet Mysticus noster Doctor in lib. qui inscribitur *Flamma amoris viua*, Cant. 2. versu 3. vbi explicans verba illa eiusdem verius, *o, attractum delicatum &c.* sic loquitur.
O ergo attractus delicate, Verbum Fili Dei, qui ob diuina essentia tua subditatem, subtiliter anima mea penetras substantiam, & dum eam delicate molliterque tangis, totam eam in diuinos, inuistatos & inauditos suauitatum modos absorbes.

§. I.

Verus propositionis sensus declaratur.

2. **P**RO huius propositionis elucidatione solum necesse est explicare locutionem illam: *Attractus in substantia anima, seu attractus substantiales.* In his namque locutionibus videtur Mysticus noster Doctor asserere Deum substantialiter tangere animam perfectam, quæ ad hunc sublimem contemplationis gradum peruenit aliquo specialis contactu substantiali, & immediato, diuersoque ab eo, quo alias animas, inob & res omnes per suum intimum illapsum, seu præsentiam tangit, cum tamen specialis hic modus contactus substantialis, non appareat qualisnam esse possit, cum omnia hæc sublimitas perfectionis non nisi, vel mediante gratia, quæ est accidens in anima

recepta, vel medijs habitibus, & actibus potentiarum, quæ omnia accidentia sunt, contingere posse, videatur.

Sed re vera, locutio hæc verissima, & congruentissima est, cuius verus sensus potest multipliciter declarari; in primis namque quamuis contactus iste fiat medijs accidentibus physicis, cuiusmodi sunt gratia in anima recepta, habitusque, & actus supernaturales potentiarum, quos actus nunquam negat Venerabilis noster IOANNES, vt ex his, quæ supra cap. 4. in elucidatione 4. propositionis diximus, euidenter constat: potest tamen dici substantialis iuxta illos sensus, in quibus terminum illum, *substantialis locutio* explicuimus, & ex communi doctrina comprobauimus supra capite 5. in elucidatione 5. propositionis, quos in præsentia reperere non est necesse, sed ibi videri debent.

Deinde in alio etiam strictiori sensu potest contactus hic substantialis Dei ad animam sic perfectam explicari, ex doctrina D. Dionysij cap. 4. de diuinis nominibus, & D. Augustini lib. 8. de Trinitate cap. 10. quos refert, & sequitur D. Tho. 1. 2. quæst. 28. art. 1. vbi duos effectus, seu duas vniones in amore assignat, aliam videlicet vnionem affectiuam per conformitatem scilicet affectuum, aliam verò effectiuam per realem scilicet, & physicam vtriusque præsentiam. Vnde sic inquit Angelicus Doctor: *Duplex est vnio amantis ad amatum, vna quidem secundum rem, puta cum amatum præsentialiter adest amanti, alia verò secundum affectum, &c.* Primam ergo vnionem amor facit effectiuè, quia mouet ad desiderandum, & quærendum præsentiam amati, quasi sibi conuenientis, & ad se pertinentis; secundam autem vnionem facit formaliter, quia ipse amor est talis vnio, vel nexus, vnde D. Augustinus dicit 8. de Trinitate: *Quod amor est quasi iunctura quadam, duo aliqua copulans, vel copulare appetens, amantem scilicet, & quod amatur, quod enim dicit copulans, refertur ad vnionem affectus, sine qua non est amor. Quod vero dicit copulare intendens, pertinet ad vnionem realem.* Huiusque D. Thomas, quod etiam explicat in tertio, dist. 27. quæst. 1. art. 1. ad 4. inquit: *In amore est vnio amantis ad amatum, ex hoc enim, quod amor transformatur, facit amantem intrare in interiora amati, & e contra, vt nihil amati amanti remaneat non vnitum.* Per quæ omnia satis declaratur realis vnio, ad quam amor suapte natura tendit.

Cum ergo charitas perfectissimum amorem amicitie inter Deum, & animam importet, huiusmodi etiam vnionem realem quærit, & desiderat, cuius desiderij fructu, vel affectu nullatenus frustrata manet, quia re vera medijs actibus charitatis, quibus anima diligit Deum, & se ad gratiam, vel ad gratiæ augmentum disponit, assequitur, vt Deus non solum illi communicet sua dona, sed etiam ipsamet substantia, & essentia Dei, ipsimet animæ speciali titulo substantialiter adsit.

Quod aperte significatur in multis Scripturæ locis, cuiusmodi est illud Ioann. 14. *Si quis diligit me, sermonem meum seruabit, & Pater meus diligit eum, & ad eum veniemus, & mansionem apud eum faciemus.* Quibus in verbis per ly, *veniemus*, suam realem præsentiam promittit, cui consonat illud Pauli ad Roman. 5. *Charitas Dei diffusa est in cordibus nostris, per Spiritum sanctum, qui datus est nobis.* Vbi particula illa, *qui datus est*, ad propositum perpendi debet. Et 1. Ioan. 4. asseritur. *Qui manet in charitate in Deo manet, & Deus in eo.* Nec non 1. ad Corinthios 6. de iustis dicitur: *Membra vestra templum sunt Spiritus sancti, qui in vobis est, &c.* Actandem Sapientie 7. de diuina sapientia asseritur:

Omnia

B.
Joannis
à Cruce

Opera
mystica
NVI
124

Omnia potest, & in se permanens omnia innovat, & per nationes in animas sanctas se transfert, & amicos Dei constituit.

6. Ex quibus omnibus locis merito colligunt Theologicum D. Thom. 1. part. quæst. 43. art. 3. & Scholastici in 1. dist. 14. & 15. quod quando nobis infunditur in anima gratia gratum faciens, per quam Deus habitat in ea sicut in templo suo, non solum communicat sua dona, sed etiam (ut loquitur D. Thomas) *ipsemet Spiritus sanctus datur, & mittitur, & inhabitat animam*, ubi particula illa *ipsemet*, perpendenda est, quæ proculdubio unionem non solum affectivam, sed etiam effectivam nempe realem præsentiam Spiritus sancti in anima exigit, quod adeò verum est, ut D. Thomas loco citato, asserat errorem esse dicere Spiritum sanctum non dari, sed eius dona; hæc autem specialis Dei præsentia provenit specialiter ex natura gratiæ gratum facientis; ut docet ibidem Divus Thomas, nam in operatione, seu productione aliorum effectuum, solum adest Deus modo quodam generali, quo per essentialitatem, & potentiam est in omnibus rebus; quam doctrinam etiam docet D. Ambrosius lib. 1. de Spiritu sancto cap. 4. & 5. D. Augustin. de Trinitate cap. 26. & tractatu 32. & 74. in Joannem, & Leo Papa in sermone 1. Pentecost.

§. II.

Eadem doctrina magis declaratur.

7. QUA MVIS autem aliqui hanc specialem Dei assistentiam, seu præsentiam in anima explicent per hoc, quod Deus est in illa modo quodam speciali, nempe sicut cognitum in cognoscente, & sicut amatum in amante, & tanquam causa effectivæ gratiæ, tamen hoc non videtur sufficere ad verificandum non solum dari dona Dei, sed etiam ipsummet Deum, & personam Spiritus sancti, ut bene ostendit Suarez lib. 12. de Trinitate cap. 5. à num. 9.
8. Vnde alij asserunt, quod ex vi gratiæ gratum facientis, ipsemet Deus substantialiter unitur, & coniungitur cum anima modo speciali, ac diverso ab illo generali, quo cum alijs rebus creatis, in quibus operatur intime, & substantialiter per essentialitatem, & potentiam, & immensitatem adest, quod rectè explicuit citatus Suarez in eodem loco num. 11. his verbis: *Videntur mihi satis probabiliter & pie sentire, qui dicunt talia esse dona gratiæ gratum facientis, ut vi sua, vel quasi connaturali iure postulent intimam, realem, ac personalem præsentiam Dei in anima per talia dona sanctificata, quod per hanc conditionalem optime declaratur, quia si per impossibile fingamus Spiritum sanctum non esse aliis realiter præsentem intra animam, eo ipso quod anima talibus donis afficeretur, ipsemet Spiritus sanctus veniret ad illam per præsentiam personalem, & in ea esset, & maneret quamdiu gratia in illa duraret, atque hæc ratione licet nunc alias habeat illam præsentiam ratione sua immensitatis, & potentia, merito dicitur nunc habere illam speciali titulo ratione gratiæ, & charitativæ, & ideo merito dicitur venire, vel mitti ad animam mediante huius donis &c.*
9. Hoc autem exemplo unionis hypostaticæ sic bene idem Auctor declarat: Sic etiam intelligimus missionem Verbi divini ad humanitatem, quam assumpsit, quia licet fingere non videtur non esse per immensitatem præsens illi humanitati, eo ipso quod illi hypostaticè unitur, et vi